

ZÁKLADNÍ ORIENTACE

- 1 Spuštění Wikipedie** – do Wikipedie se nejrychleji dostanete tak, že do horního **adresního řádku** internetového prohlížeče napíšete **wikipedia.cz** a potvrdíte klávesou **Enter**. Tím se dostanete na **Hlavní stranu** české Wikipedie. Na Hlavní straně najdete spoustu vybraného obsahu, který se každý den či týden mění.
- 2 Otevření článku** – na nějaký wikipedistický článek se nejčastěji dostanete přes vyhledávání na Seznamu nebo Googlu. Další možností je využít toho, že jste na Hlavní straně a kliknout na některý z nabízených odkazů. Další možností je využít **vyhledávací políčko**, které je ve Wikipedii vpravo nahoře (má v sobě napsáno „Hledat na Wikipedii“), zadat do něj název článku, který si chcete otevřít, a potvrdit klávesou **Enter**.
- 3 Modrý odkaz** – když si prohlídíte nějaký článek ve Wikipedii, v textu kromě obyčejného černého písma často narazíte také na slova či sousloví napsaná modře. Tato slova slouží jako odkazy na další články ve Wikipedii, stačí na ně jednou kliknout. Můžete takto pohodlně procházet encyklopedií bez složitého listování a vyhledávání.
- 4 Červený odkaz** – občas narazíte i na text napsaný červenou barvou. To je také odkaz vedoucí na článek ve Wikipedii, jen s tím rozdílem, že daný článek ještě neexistuje, přestože by měl. Wikipedie se rozrůstá každý den, takže jednou snad někdo ten článek založí (třeba právě vy?) a červený odkaz se automaticky „zamodří“.
- 5 Reference** – pokud je v článku za nějakým slovem či větou **malé číslo v hranatých závorkách** (příklad ^[1]), jedná se o tzv. referenci, tedy **odkaz na zdroj**, ze kterého pochází daná informace. Když na číslo najedete myší, objeví se rámeček s informacemi o zdroji. Protože Wikipedii může psát kdokoli, je důležité, aby u co nejvíc tvrzení v člancích byly tyto „důkazy“, že si wikipedista danou informaci nevyucal z prstu.
- 6 Externí odkaz** – kromě klasických modrých odkazů, vedoucích na články ve Wikipedii, se můžete setkat (zvláště na konci článku ve stejnojmenné sekci), s tzv. externími odkazy. Ty mají podobu modrého textu zakončeného **ikonkou šipky** () . Po kliknutí na takový odkaz opustíte Wikipedii a dostanete se na libovolnou internetovou stránku, na kterou daný odkaz vede.
- 7 Obrázek** – ve většině článků narazíte na jeden či více obrázků. Kromě přečtení stručného popisku pod obrázkem můžete na obrázek jednou kliknout a tím si ho zvětšit a zobrazit si o něm více informací (autor, datum, licence apod.).
- 8 Kategorie** – na konci každého článku, úplně dole, naleznete tematické kategorie, do kterých je daný článek zařazen. Po kliknutí se dostanete na stránku dané kategorie se seznamem příbuzných článků a dalších podobných kategorií. Kategorizační systém tak vytváří vlastně jakýsi strom, jehož větvemi můžete procházet a dostávat se od konkrétních témat k obecnějším a naopak.
- 9 Záhloví** – nad hlavním nadpisem článku najdete záhloví s některými důležitými funkcemi. Běžný čtenář si jich většinou nevšimá, ale pro poučeného čtenáře či pro wikipedistu jsou tyto funkce zásadní:
 - a) První slovo, které v záhlaví vidíte, je **Článek**. To značí, že si právě

ZÁKLADNÍ ORIENTACE

prohlížíte nějaké encyklopedické heslo.

- b) Další v pořadí je **Diskuse**. Toto slovo je buď modře, nebo červeně. Funguje tedy jako klasický modrý (červený) odkaz. Po kliknutí se dostanete na **Diskusní stránku**, kde se wikipedisté domlouvají, jak článek společně vylepšit. Pokud tedy například v článku objevíte nějakou chybu a nevíte, jak ji opravit, můžete napsat na Diskusní stránku a někdo vám pomůže.
- c) Dále vpravo následuje tlačítko **Číst**. To značí, že jste v režimu *čtení*, tedy že si stránku můžete prohlížet, ale nemůžete ji měnit.
- d) Tlačítko **Editovat** je asi nejdůležitější funkcí Wikipedie. Stačí na něj kliknout a z režimu čtení se dostanete do režimu editování, takže můžete na stránce cokoli změnit, opravit, přidat apod.
- e) **Editovat zdroj** je funkce totožná s funkcí Editovat. Používají ji hlavně zkušenější wikipedisté, vy byste si měli vystačit s funkcí Editovat.
- f) **Zobrazit historii** je poslední z hlavních funkcí. Slouží ke zpětné kontrole toho, co kdo do Wikipedie vložil. Je tak možné se podívat, jak daný článek vypadal včera (nebo před deseti lety) a pokud třeba někdo záměrně či omylem článek poškodil, je možné v historii nalézt nepoškozenou verzi a obnovit ji.
- c) **Nejlepší články** – seznam těch nej-kvalitnějších článků v České Wikipedii, které prošly přísným recenzním řízením.
- d) **Náhodný článek** – když si chcete náhodně „listovat“ Wikipedií.
- e) **Poslední změny** – odkaz, který využívají kontrolóři (patroláři) české Wikipedie; jsou zde seřazeny všechny změny, které kdokoli ve Wikipedii právě udělal.
- f) **Komunitní portál a Pod lípou** – stránky, kde wikipedisté najdou různé aktuální informace, oznámení a diskuse.
- g) **Podpořte Wikipedii** – Wikipedie je nekomerční stránka a závisí na drobných darech od čtenářů.
- h) **Nástroje** – zde jsou různé pokročilé funkce.
- i) **Na jiných projektech** – Wikipedie má různé sesterské projekty a pokud článek, který čtete, má na nich ekvivalenty, zde na ně najdete odkazy (např. na kategorii fotek na Wikimedia Commons či na sbírku citátů na Wikicitátech apod.). Někdy ale tato sekce úplně chybí.
- j) **Tisk/Export** – když si chcete článek, který čtete, vytisknout, použijte tuto nabídku.
- k) **V jiných jazycích** – Wikipedie existuje v asi 300 jazycích. Pokud článek, který čtete, existuje vedle češtiny i v jiných jazycích, zde na ně najdete odkazy.

10 Levé menu – v levé části stránky, pod logem Wikipedie, se nachází navigační menu, které nabízí různé užitečné odkazy:

- a) **Hlavní strana** – funguje ale i kliknout na logo Wikipedie nad ním.
- b) **Nápověda a Potřebuji pomoc** – když si čtenář či wikipedista neví s něčím rady.